

Sammendrag af rapport omkring sammenligning af Danmark og Tysklands konkurrenceevne indenfor slagtesvineproduktion

Udarbejdet af Kristian Goul, specialkonsulent, SEGES Erhvervsøkonomi i projektet Forundersøgelse til regnskabsanalyse af slagtesvineproducenternes internationale konkurrenceevne, december 2017

Der er udarbejdet en rapport, som sammenligner slagtesvineproduktion i Tyskland og Danmark for at undersøge producenterne i landenes konkurrenceevne. Fokus har været en regnskabsanalyse, som er lavet på baggrund af litteraturstudie, studieture, interviews samt redegørelser og undersøgelse indenfor dyrevelfærd, miljø, skat og energiproduktion. Alt dette for i en regnskabsanalyse at vise, hvilke parametre der har økonomisk betydning og således kan forklare en del af landenes slagtesvineproduktions internationale konkurrenceevne.

Tyskland som Danmark har haft en strukturudvikling, hvor antallet af landbrug er reduceret, og de enkelte landbrug er blevet større. Danmark har dog i gennemsnit de største producenter, og den forholdsmæssige reduktion i antallet af producenter har været større i Danmark end i Tyskland.

Dette dokument er et kort sammendrag, og det anbefales at læse rapporten for yderligere information.

Formål

Selve analysen er udarbejdet for at give den danske slagtesvineproducent et bedre beslutningsgrundlag, når han skal beslutte, om det er rentabelt at etablere, opretholde eller udvide slagtesvineproduktionen.

Metode

Data til regnskabsanalysen er DG-AGRI's Farmers Accountancy Data Network (FADN) som er en del af EU-kommissionen. Det er en database med 80.000 regnskaber i EU, som er opstillet på sammenligneligt niveau. Til analysen er der alene valgt at bruge gennemsnitlige tal fra slagtesvineproducenter.

Det geografiske fokus i denne analyse har på den tyske del været Niedersachsen. Dette skyldes, at her produceres en stor del af slagtesvinene i Tyskland, og delstaten aftager ligeledes en stor del af den danske smågriseeksport. Derfor har litteraturstudier og studieture haft fokus på denne delstat. Det har dog ikke været muligt at skaffe regnskabsdata fra dette område, så regnskabsanalysen er gennemsnitstal fra hele Tyskland.

I det følgende vil konklusionerne fra rapporten kort beskrives indenfor områderne: Dyrevelfærd, Miljø i henholdsvis stald og mark, Skatteforhold, Energiproduktion og endeligt Regnskabsanalysen, som er hovedkapitlet. Sammendraget er meget kortfattet, og som nævnt anbefales det at læse rapporten for uddybning.

Dyrevelværd

Der er enkelte krav i Tyskland i forhold plads i staldene, som ser ud til at være mere krævende i Tyskland end i Danmark. Dette er dog ikke noget, som kan ses i de gennemsnitlige kapitalbindinger i bygningerne, da disse er højere i Danmark end i Tyskland.

Miljø i stalden

I Niedersachsen og øvrige slagtesvineintensive områder i Tyskland er der krav omkring luftfiltrering. Luftfiltrering er meget omkostningstungt. Omfanget af dette er dog usikkert, da det alene er gældende for produktioner med mere end 2.000 stipladser, og en stor del af produktionerne er delt op i flere selskaber for at komme under de 2.000 stipladser, som også giver momsfordele.

Miljø i marken

Ifølge regnskabsanalysen så har de tyske producenter højere udgifter til handelsgødning og plantebeskyttelse pr hektar end de danske producenter. Dette kunne tyde på et højere forbrug i Tyskland, men ikke noget der resulterer i et højere dækningsbidrag pr hektar, da Danmark her ligger højest.

Lovgivningen har i Tyskland været mere lempelig end i Danmark på dette område, men det tyder på, at der er stramninger på vej, hvilket giver Tyskland lignende vilkår som i Danmark.

Skatteforhold

Indkomstskatten er lavere i Tyskland end i Danmark, men kirkeskatten i Tyskland udgør til dels denne skat. Derudover er arveafgiften lavere i Tyskland, hvilket er betydeligt i forbindelse med generationsskifte. Endeligt er den forsimplede moms, som kan vælges af tyske slagtesvineproducenter, en fordel. En del af denne fordel reduceres dog ved investeringer.

Energiproduktion

De tyske biogasproducenter er fortsat gunstigere stillet end deres danske kollegaer. Dette skyldes, at priserne i Tyskland på de gyllebaserede anlæg fortsat er væsentligt højere end i Danmark, selvom maksimumpriserne bliver reduceret de kommende år. Vilkårene for anvendelse af efterafgrøder er også meget lempelige i Tyskland end i Danmark, og der er kun begrænsning på brugen af majs.

En stor del af producenterne i Niedersachsen har solcelleanlæg på staldene. Der har været en fordelagtig ordning, som gjorde, at staten garanterede en elpris for solcelleanlæg i 20 år, og dette gjorde, at investeringen var betalt tilbage i løbet af 8-10 år. Ordningen er ikke længere attraktiv, men den 20-årige periode vil have effekt på indtægterne mange år endnu.

Regnskabsanalysen

Danmarks styrke på slagtesvineområdet er i forhold til Tyskland på dækningsbidrag pr dyreenhed. Her ligger Danmark over Tyskland på trods af, at Tyskland har de laveste foderudgifter i forhold til omsætningen. Dette er også gældende på markside, hvor Danmarks dækningsbidrag også er højest. Når man ser bort fra

lønudgifterne, så har Danmark også de laveste kontante kapacitetsomkostninger. Specielt udgifterne til energi i Danmark er halvdelen af niveauet i Tyskland.

De danske producenter har dog en betydeligt højere kapitalbinding end de tyske producenter. Dette skyldes til dels høje jordpriser, men også bindinger i beholdninger og øvrige aktiver.

Derudover er den danske gældsprocent meget større end den tyske, hvilket medfører betydeligt højere renteudgifter i Danmark, da renteniveauerne er ens i de senere år.

Såvel de danske som de tyske producenter har en del af deres omsætning fra øvrige aktiviteter. Andelen er dog størst hos de tyske, og det antages, at dette er indtægter fra solceller og biogas.

Den forsimplede momsfordel giver de tyske producenter en økonomisk gevinst sammenlignet med Danmark. En del af denne gevinst reduceres dog i forbindelse med investeringerne.

Tyskland har lavere direkte tilskud pr hektar samt lavere tilskud til investeringer end Danmark, men når der ses på tilskud i forhold til omsætningen, så opnår tyskerne det højeste tilskud.

Timeforbruget pr dyreenhed er markant højere i Tyskland end i Danmark. En stor del af timerne er dog ulønnede og en del af familiens arbejdskraft. Såvel timelønnen som de samlede lønudgifter i forhold til omsætningen er derfor højere i Danmark end i Tyskland.

Alt dette gør, at de tyske producenter har højere resultater end de danske. Samtidig er de tyske resultater også mere stabile.

Afslutning

Både Danmark og Tyskland har parametre, som styrker deres lands slagtesvineproduktion. Danmark opnår højere dækningsbidrag på såvel slagtesvin som pr hektar, og de danske kontante kapacitetsomkostninger (eksklusiv løn) er også lavere end de tyske. De tyske producenter har dog en mindre kapitalbinding, mindre gæld og færre lønudgifter, hvilket gør, at Tyskland har såvel de højeste økonomiske resultater som langt mest stabile resultater.

Læs rapporten "[Regnskabsanalyse og sammenligning af produktionsvilkårene i slagtesvineproduktionen mellem Tyskland og Danmark](#)"